

بازار نوشتافزار در محاصره گرانی

شروین اشیدری: با نزدیک شدن به آغاز سال تحصیلی، بازار نوشتافزار بار دیگر در کانون توجه خانواده‌ها قرار گرفته است؛ بازاری که هر سال در آستانه مهرماه با افزایش تقاضا مواجه می‌شود، اما امسال شرایط متفاوتی را تجربه می‌کند. رشد هزینه‌های تولید، افزایش قیمت مواد اولیه، کاهش قدرت خرید خانوارها و در کنار آن، ابهام درباره نحوه فعالیت مدارس باعث شده فعالان این بازار چشم‌انداز روشنی از میزان تقاضا نداشته باشند.

در این میان، افزایش قیمت کاغذ به یکی از مهم‌ترین عوامل رشد هزینه تولید نوشتافزار تبدیل شده است. فعالان بازار می‌گویند قیمت کاغذ بیش از ۳۰۰ درصد افزایش یافته و همین موضوع مستقیماً قیمت دفتر و سایر محصولات وابسته را تحت تأثیر قرار داده است. از سوی دیگر، قیمت برخی کالاهای نوشتافزاری نیز از حدود ۵۰ درصد افزایش یافته و در برخی اقلام، رشد قیمت به بیش از ۲۰۰ درصد رسیده است.

این در حالی است که همه کالاهای شرایط یکسانی ندارند و تفاوت میان موجودی‌های سال گذشته و محصولات جدید باعث شده قیمت کالاهای مشابه در بازار متفاوت باشد. بخشی از کالاهای همچنان با قیمت‌های قدیمی‌تر عرضه می‌شوند، اما محصولاتی که با هزینه‌های جدید تولید یا وارد بازار شده‌اند، قیمت‌های بالاتری دارند.

چشم‌انداز بازار

ورود کالا به بازار، نوع محصول و میزان وابستگی آن به واردات، یک میانگین مشخص برای افزایش قیمت نوشتافزار اعلام کرد. وی با اشاره به تفاوت میان محصولات داخلی و وارداتی گفت: وابستگی برخی اقلام به واردات باعث شده افزایش قیمت آنها بیشتر از سایر کالاهای باشد، در حالی که برخی محصولات داخلی رشد قیمت کمتری را تجربه کرده‌اند.

■ **کاغذ بیش از ۳۰۰ درصد گران شده است**

کلاتنری در ادامه به افزایش قیمت کاغذ اشاره کرد و گفت: در میان مواد اولیه مورد استفاده در صنعت نوشتافزار، کاغذ بیشترین افزایش قیمت را داشته است. وی افزود: قیمت کاغذ بیش از ۳۰۰ درصد افزایش یافته است و این افزایش قیمت به شکل مستقیم بر هزینه تولید دفتر و سایر محصولات وابسته به کاغذ اثر گذاشته است.

مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی ادامه داد: البته نمی‌توان گفت همه محصولات نوشتافزار به همین میزان افزایش قیمت داشته‌اند، زیرا نوع کالا، مواد اولیه مورد استفاده،

مهدی کلاتنری، مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی، در گفت‌وگو با **سمن** درباره وضعیت بازار نوشتافزار و چشم‌انداز این بازار در آستانه سال تحصیلی جدید توضیحاتی ارائه کرده است.

کلاتنری در ابتدای صحبت‌های خود درباره میزان افزایش قیمت‌ها گفت: نمی‌توان برای تمام کالاهای موجود در بازار نوشتافزار یک عدد مشخص و واحد اعلام کرد، چراکه شرایط کالاهای مختلف با یکدیگر متفاوت است.

وی افزود: بخشی از کالاهای موجود در بازار مربوط به موجودی انبار سال گذشته است و هنوز با قیمت‌های قدیمی عرضه می‌شود، در حالی که محصولات جدید با هزینه‌های تولید و واردات امسال وارد بازار شده‌اند.

مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی ادامه داد: به همین دلیل، ممکن است یک کالای مشابه در دو نقطه از بازار با قیمت‌های متفاوت عرضه شود و اختلاف قیمت میان کالاهای نیز طبیعی است. بنابراین نمی‌توان بدون در نظر گرفتن زمان

کیف و جامدادی همچنان وارداتی هستند

و نمی‌توان شرایط تمام گروه‌های کالایی را با یک معیار واحد ارزیابی کرد.

وی گفت: برخی محصولات تقریباً به‌طور کامل در داخل کشور تولید می‌شوند، اما در برخی گروه‌ها سهم کالاهای خارجی همچنان قابل توجه است.

■ **چین همچنان در صدر واردکنندگان نوشتافزار**

کلاتنری درباره مبدأ کالاهای وارداتی نیز اظهار کرد: اگرچه در سال‌های اخیر سهم تولید داخلی در بسیاری از گروه‌های کالایی افزایش یافته است، اما همچنان بخش مهمی از نوشتافزارهای وارداتی از کشور چین تأمین می‌شود.

برند تولیدکننده و میزان وابستگی محصول به واردات در قیمت نهایی آن تأثیرگذار است.

وی تأکید کرد: با وجود این تفاوت‌ها، اصل افزایش قیمت در بازار قابل انکار نیست و در برخی گروه‌های کالایی رشد قابل توجهی اتفاق افتاده است.

کلاتنری درباره میزان افزایش قیمت کالاهای نوشتافزاری نیز گفت: افزایش قیمت کالاهای موجود در بازار از حدود ۵۰ درصد آغاز شده و در برخی اقلام به بیش از ۲۰۰ درصد نیز رسیده است، اما به دلیل تفاوت میان کالاهای نمی‌توان میانگین دقیقی برای کل بازار اعلام کرد. وی افزود: کالاهای قدیمی‌تر که از سال گذشته در انبار باقی مانده‌اند، معمولاً با قیمت پایین‌تری عرضه می‌شوند، اما کالاهای جدید با توجه به افزایش هزینه‌های تولید، مواد اولیه و واردات، قیمت بالاتری دارند.

وی افزود: چین همچنان اصلی‌ترین تأمین‌کننده نوشتافزارهای وارداتی ایران است و در کنار آن، بخشی از کالاهای نیز از کشورهایی مانند مالزی و اندونزی وارد می‌شوند، اما سهم این کشورها در مقایسه با چین بسیار محدودتر است.

مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی ادامه داد: البته نوع کالا تعیین می‌کند که میزان وابستگی به واردات چقدر باشد. در برخی گروه‌ها تولیدکنندگان داخلی توانسته‌اند نیاز بازار را تأمین کنند، اما در محصولاتی مانند کالاهای فانتزی، کیف، جامدادی و برخی لوازم جانبی، همچنان وابستگی بیشتری به واردات وجود دارد.

آموزش غیر حضوری، الگوی خرید خانواده‌ها را تغییر داده است

بخشی از درآمد خود را در آستانه سال تحصیلی به دست می‌آورند و هرگونه تغییر در شیوه آموزش می‌تواند بر عملکرد اقتصادی آنها اثر بگذارد.

مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی ادامه داد: در شرایط کنونی نه تولیدکننده می‌تواند برآورد دقیقی از میزان تولید داشته باشد، نه فروشنده از حجم تقاضای بازار اطمینان دارد و نه خانواده‌ها درباره زمان و میزان خرید خود تصمیم قطعی گرفته‌اند.

وی افزود: همین بلاکلیفی، برنامه‌ریزی اقتصادی را برای همه فعالان این حوزه دشوار کرده است.

حذف یا به سال‌های بعد موکول شود. وی گفت: این تغییر تنها بازار نوشتافزار را تحت تأثیر قرار نداده و بسیاری از صنوف وابسته به مدارس نیز از کاهش تقاضا آسیب دیده‌اند.

■ **زنجیره‌ای از مشاغل به وضعیت مدارس وابسته است**

کلاتنری تأکید کرد: ابهام در نحوه برگزاری کلاس‌های درس تنها بازار نوشتافزار را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد و بخش قابل توجهی از مشاغل به آغاز فعالیت عادی مدارس وابسته هستند.

وی افزود: تولیدکنندگان کیف، کفش، پوشاک دانش‌آموزی، لوازم آموزشی و بسیاری از کسب‌وکارهای مرتبط با مدارس،

کلاتنری با اشاره به تأثیر آموزش غیرحضوری بر رفتار مصرف‌کنندگان گفت: بسیاری از وسایلی که دانش‌آموزان در سال‌های گذشته خریداری کرده بودند، به دلیل استفاده محدود در دوران آموزش مجازی همچنان سالم و قابل استفاده هستند.

وی افزود: به همین دلیل خانواده‌ها دیگر ضرورتی برای خرید دوباره برخی اقلام مانند کیف، جامدادی یا سایر لوازم مدرسه احساس نمی‌کنند. مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی ادامه داد: وقتی دانش‌آموز حضور مستمر در مدرسه نداشته باشد، میزان استهلاک وسایل نیز کاهش پیدا می‌کند و همین موضوع باعث می‌شود بخشی از خریدهای سالانه خانواده‌ها

آموزش مجازی به معنای حذف هزینه مدارس نیست

وی افزود: تولیدکننده باید از ماه‌ها قبل برای تأمین مواد اولیه، برنامه‌ریزی تولید و توزیع محصولات اقدام کند. فروشنده نیز باید بر اساس پیش‌بینی میزان تقاضا نسبت به تأمین کالا تصمیم بگیرد، اما در شرایط فعلی این تصمیم‌گیری با ریسک بالایی همراه است.

کلاتنری تأکید کرد: ضروری است نهادهای تصمیم‌گیر هرچه سریع‌تر وضعیت سال تحصیلی و نحوه فعالیت مدارس را مشخص کنند تا زنجیره تولید، توزیع و فروش کالاهای مرتبط با مدارس بتواند بر اساس یک برنامه مشخص فعالیت خود را تنظیم کند. وی ادامه داد: تأخیر در اعلام سیاست‌های آموزشی تنها بازار نوشتافزار را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد، بلکه صنوف مختلفی که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با آغاز سال تحصیلی در ارتباط هستند نیز از این وضعیت آسیب می‌بینند. مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی گفت: تولیدکنندگان کیف و کفش، پوشاک دانش‌آموزی، لوازم آموزشی و بسیاری از کسب‌وکارهای کوچک، بخش مهمی از درآمد سالانه خود را در آستانه مهرماه کسب می‌کنند و هرگونه وقفه در فعالیت مدارس می‌تواند بر عملکرد اقتصادی آنها اثرگذار باشد.

تولید برخی واحدها متوقف شده بود

مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی درباره وضعیت تولیدکنندگان نیز گفت: بخشی از واحدهای تولیدی در هفته‌های گذشته هنوز فعالیت خود را آغاز نکرده بودند و برخی دیگر نیز به دلایل مختلف تولید را متوقف کرده بودند. وی افزود: با این حال، اکنون روند تولید دوباره در حال ازسرگیری است و بخشی از واحدهای تولیدی فعالیت خود را آغاز کرده‌اند. کلاتنری ادامه داد: تولیدکنندگان در شرایط فعلی باید همزمان هزینه‌های تولید و وضعیت تقاضا را در نظر بگیرند. زمانی که وضعیت بازار مشخص نباشد، تصمیم‌گیری برای افزایش تولید نیز با احتیاط بیشتری انجام می‌شود. وی گفت: تولیدکننده باید بداند چه میزان تقاضا در بازار وجود خواهد داشت تا بتواند برای تأمین مواد اولیه و میزان تولید تصمیم بگیرد. اگر تقاضا مشخص نباشد، افزایش تولید می‌تواند ریسک بالایی برای واحدهای تولیدی ایجاد کند.

■ **۶۰ درصد بازار در اختیار تولیدکنندگان داخلی است**

کلاتنری در ادامه درباره سهم تولید داخلی در بازار نوشتافزار گفت: اگرچه نمی‌توان ادعا کرد تمام کالاهای موجود در بازار تولید داخل هستند، اما بخش قابل توجهی از نیاز کشور، به‌ویژه در کالاهای پرمصرف، توسط تولیدکنندگان ایرانی تأمین می‌شود.

وی افزود: بر اساس آمارهای سال گذشته، حدود ۶۰ درصد بازار نوشتافزار در اختیار محصولات داخلی قرار داشته و بررسی‌های امسال نیز نشان می‌دهد تغییر محسوسی در این سهم ایجاد نشده است. مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی اظهار کرد: بسیاری از اقلام پرمصرف مانند دفتر، مداد، خودکار و پاک‌کن یا وارد کشور نمی‌شوند یا حجم واردات آنها بسیار محدود است و عمده نیاز بازار در این بخش‌ها از طریق تولیدکنندگان داخلی تأمین می‌شود. وی ادامه داد: البته شرایط در تمام گروه‌های کالایی یکسان نیست. در برخی محصولات، تولید داخلی توانسته بخش عمده نیاز بازار را پوشش دهد، اما در برخی کالاهای همچنان وابستگی به واردات وجود دارد.

بلاکلیفی مدارس، بازار نوشتافزار را در انتظار گذاشته است

کلاتنری در بخش دیگری از صحبت‌های خود به یکی از مهم‌ترین چالش‌های بازار نوشتافزار در سال جاری اشاره کرد و گفت: یکی از مسائل مهم امسال، ابهام درباره نحوه آغاز سال تحصیلی و شیوه برگزاری کلاس‌های درس است.

وی افزود: این موضوع تنها خانواده‌ها را با تردید مواجه نکرده، بلکه تولیدکنندگان و فروشندگان نیز نمی‌توانند بر اساس یک چشم‌انداز مشخص برای میزان تقاضای بازار تصمیم‌گیری کنند.

مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی ادامه داد: بازار نوشتافزار بیش از هر زمان دیگری به حضور دانش‌آموزان در مدارس وابسته است و هرگونه تغییر در شیوه آموزش مستقیماً بر میزان تقاضا اثر می‌گذارد. وی با اشاره به تجربه دوران همه‌گیری کرونا گفت: در آن دوره نیز مشخص شد که وقتی حضور دانش‌آموزان در مدارس کاهش پیدا می‌کند، بازار نوشتافزار با کاهش تقاضا مواجه می‌شود.

کلاتنری افزود: در شرایطی که هنوز وضعیت نهایی آموزش حضوری یا غیرحضوری به‌طور کامل مشخص نیست، تولیدکنندگان نیز نمی‌توانند برآورد دقیقی از میزان نیاز بازار داشته باشند.

وی ادامه داد: همین مسئله باعث شده بسیاری از واحدهای تولیدی با احتیاط بیشتری نسبت به افزایش تولید اقدام کنند.

■ **خانواده‌ها خرید لوازم‌التحریر را به تعویق انداخته‌اند**

مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی گفت: خانواده‌ها نیز تا زمانی که وضعیت مدارس مشخص نشود، بخشی از خریدهای خود را به تعویق می‌اندازند.

وی افزود: در سال‌های گذشته با نزدیک شدن به آغاز سال تحصیلی، خانواده‌ها خرید لوازم مدرسه را آغاز می‌کردند، اما امسال به دلیل ابهام موجود، بخشی از تقاضا هنوز وارد بازار نشده است.

کلاتنری ادامه داد: اگر خانواده‌ها ندادن فرزندش قرار است چه میزان در مدرسه حضور داشته باشد، طبیعی است که خرید برخی اقلام را به تأخیر بیندازد.

وی گفت: این مسئله برای کالاهایی مانند کیف، جامدادی و برخی لوازم جانبی اهمیت بیشتری دارد، چراکه در صورت استفاده محدود، این کالاهای همچنان قابل استفاده هستند و خانواده ضرورتی برای خرید مجدد آنها احساس نمی‌کند.

سخن پایانی

آنچه از اظهارات مدیرعامل مجمع نوشتافزار ایرانی اسلامی برمی‌آید، بازار نوشتافزار در آستانه سال تحصیلی جدید همزمان با دو فشار مواجه است؛ از یک سو هزینه تولید و قیمت مواد اولیه افزایش یافته و از سوی دیگر، قدرت خرید خانوارها و میزان تقاضا با ابهام مواجه است.

افزایش بیش از ۳۰۰ درصدی قیمت کاغذ، رشد قیمت برخی کالاهای ۵۰ درصد تا بیش از ۲۰۰ درصد و افزایش هزینه تولید و واردات، سمت عرضه بازار را تحت فشار قرار داده است. در طرف مقابل، خانواده‌ها نیز به دلیل شرایط اقتصادی و نامشخص بودن نحوه فعالیت مدارس، خریدهای خود را با احتیاط بیشتری انجام می‌دهند.

اکنون فعالان بازار نوشتافزار در انتظار تصمیم نهایی درباره نحوه آغاز سال تحصیلی هستند؛ تصمیمی که می‌تواند نه‌تنها میزان فروش دفتر و خودکار و کیف و جامدادی، بلکه وضعیت ده‌ها صنف و کسب‌وکار وابسته به مدارس را نیز مشخص کند. در این میان، افزایش شدید قیمت کاغذ و سایر مواد اولیه نیز نشان می‌دهد که حتی در صورت بازگشت تقاضا، بازار نوشتافزار سال تحصیلی جدید را با قیمت‌هایی متفاوت از سال‌های گذشته آغاز خواهد کرد.